

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 476/2018/EA - Sprendimas byloje 476/2018/EA dėl Europos Komisijos pateiktos informacijos apie gynybos srities mokslinių tyrimų ekspertų grupę

Sprendimas

Byla 476/2018/EA - **Atidaryta** 22/02/2019 - **Sprendimas** 22/02/2019 - **Susijusios įstaigos** Europos Komisija (Ginčą išsprendė institucija) | Europos Komisija (Rastas dalinis sprendimas) |

Byla buvo susijusi su Europos Komisijos pateikta informacija apie Gynybos srities mokslinių tyrimų programos komitetą, kuris konsultuoja Komisiją gynybos srities mokslinių tyrimų klausimais. Skundo pateikėjas tvirtino, kad informacija apie Komisijos ekspertų grupių registrą nebuvo atnaujinta.

Ombudsmenė nustatė, kad Komisija atnaujino registrą, į jį įtraukusi kelių komiteto 2017 ir 2018 m. surengtų susitikimų darbotvarkes ir protokolus. Tačiau vis dar trūko vieno posėdžio protokolo, taip pat ankstesnių posėdžių dalyvių pateiktų pastabų. Ombudsmenė pateikė pasiūlymą Komisijai, kaip spręsti šiuos klausimus ir imtis priemonių, kad ateityje registro nebūtų vėluojama atnaujinti.

Kadangi Komisija atnaujino registrą, į jį įtraukusi posėdžių darbotvarkes bei protokolus, ir įsipareigojo ateityje vengti vėlavimo, ombudsmenė mano, kad klausimas išspręstas. Komisija taip pat sutiko įvertinti, kiek dalyvių pastabų ir kitų aiškinamųjų dokumentų galima skelbti registre. Ombudsmenė prašo Komisijos per tris mėnesius pateikti ataskaitą apie priemones, kurių ši ėmėsi.

Skundo aplinkybės

1. Gynybos srities mokslinių tyrimų programos komitetas (angl. As-If Committee) yra



ekspertų grupė [1] , padedanti Europos Komisijai įgyvendinti gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus [2] , taip pat parengti būsimą gynybos srities mokslinių tyrimų mokslinių tyrimų programą. Komisija gali konsultuotis su komitetu bet kuriuo su gynybos srities moksliniais tyrimais ir technologijomis susijusiu klausimu.

2. Komiteto nariai yra ES valstybių narių atstovai, o Norvegija, Europos gynybos agentūra ir ES karinis komitetas dalyvauja stebėtojų teisėmis [3] .

3. 2017 m. kovo 9 d. komitetas buvo įtrauktas į Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registrą (toliau – registras) [4] .

4. Pagal Komisijos taisyklės dėl ekspertų grupių [6] , „As-If“ komiteto įgaliojimus ir darbo tvarkos taisyklės nurodoma, kad Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas (GROW GD) „sudaro galimybę susipažinti su visais susijusiais dokumentais, įskaitant darbotvarkes, protokolus ir dalyvių pareiškimus ekspertų grupių registre arba naudodamas registro nuorodą į specialią interneto svetainę, kurioje galima rasti šią informaciją. Prieiga prie specialių interneto svetainių nesuteikiama naudotojo registracijai ar jokiems kitiems apribojimams. Visų pirma Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD laiku prieš posėdį paskelbia darbotvarkę ir kitus susijusius informacinius dokumentus, po to laiku paskelbia protokolus. Skelbimo išimtis numatomos tik tais atvejais, kai manoma, kad dokumento atskleidimas pakenktų viešajam ar privačiajam interesui, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje.

5. 2018 m. vasario 7 d. skundo pateikėjas, Belgijos nevyriausybinių organizacijų „Vredesactie“, nurodė Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD, kad registre esanti informacija apie komitetą „As-If“ yra neišsami. Be 2017 m. kovo 21 d. įvykusio posėdžio darbotvarkės, Komisija prieš posėdžius nepateikė jokių posėdžių protokolų, posėdžių darbotvarkių ar pastabų.

6. 2018 m. vasario 16 d. Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD atsakė, kad dėl didelio darbo krūvio vėluojama atnaujinti registrą.

7. Kadangi įrašas dėl „As-If Committee“ vis dar nebuvo atnaujintas iki 2018 m. kovo 5 d., skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną.

Tyrimas

8. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl skundo pateikėjo susirūpinimo, kad Komisija neatnaujino įrašo „As-If“ komiteto ekspertų grupių registre.

Ombudsmeno pasiūlymas dėl sprendimo

9. Vykstant Ombudsmeno tyrimui, Komisija atnaujino registre turimą informaciją apie „As-If“ komitetą. Ji paskelbė 2017 m. gegužės, birželio, liepos ir lapkričio mėn. ir 2018 m. vasario mėn.



vykusių posėdžių darbotvarkes ir visų šių posėdžių, išskyrus paskutinį, protokolus [8] Komisija taip pat paskelbė iš dalies pakeistą komiteto darbo tvarkos taisyklių redakciją.

10. Ombudsmenės nuomone, praėjo pakankamai laiko, kad būtų galima paskelbti 2018 m. vasario mėn. posėdžio protokolą. Ombudsmenė taip pat pažymėjo, kad Komisija nepaskelbė jokių pastabų, kurias dalyviai pateikė per 2017 ir 2018 m. komiteto posėdžius [9] .

11. Ombudsmenas taip pat laikėsi nuomonės, kad vėlavimas atnaujinti registrą daugiau nei metus negali būti pateisinamas, net atsižvelgiant į padidėjusį darbo krūvį.

12. Todėl Ombudsmenas pateikė šį pasiūlymą dėl sprendimo:

– **Komisija turėtų atnaujinti registro informaciją, susijusią su „As-If“ komitetu, kad į ją būtų įtrauktos ankstesnių posėdžių dalyvių pastabos, taip pat 2018 m. vasario mėn. posėdžio protokolai.**

– **Komisija turėtų imtis tinkamų priemonių užtikrinti, kad ateityje darbotvarkė ir kiti susiję informaciniai dokumentai būtų paskelbti tinkamu laiku, prieš prasidedant „As-If“ komiteto posėdžiams, o vėliau protokolai būtų skelbiami laiku.**

Dėl Komisijos atsakymo

13. Komisija pripažino, kad labai vėluojama atnaujinti registrą su informacija apie „As-If“ komitetą. Ji išsamiai aprašė priemones, kurių ėmėsi registru atnaujinti, be kita ko, paskelbė 2018 m. vasario mėn. komiteto posėdžio protokolą. Ji pridūrė, kad ėmėsi priemonių, kad ateityje būtų išvengta vėlavimo.

14. Komisija taip pat nurodė, kad ji išnagrinės, kaip įgyvendinti Ombudsmeno pasiūlymus dėl posėdžių dalyvių pateiktų pastabų ir kitų susijusių informacinių dokumentų, atsižvelgdama į gynybos klausimų opumą.

15. Komisija mano, kad būtų pagrįsta neatskleisti tokių dokumentų pagal išimtis, numatytas ES taisyklėse dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais (Reglamente 1049/2001 [10]).

16. Kadangi komiteto nariai yra ES vyriausybės atstovai, Komisija teigė, kad jų pastabos negali būti pateiktos be išankstinio jų sutikimo.

17. Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad atskirų valstybių narių nuomonės, dėl kurių mokslinių tyrimų ir technologijų projektai galėtų būti finansuojami pagal PADR, yra skirtos vidaus reikmėms kaip svarstymų ir preliminarinių konsultacijų dalis. Todėl jos viešai neskelbtų, nes jos galėtų būti svarbios rengiant būsimus apimties nustatymo dokumentus arba finansavimo programas.

18. Galiausiai Komisija nurodė, kad ji nepateiks „slaptų dokumentų“ [11] . Tokie dokumentai



bus tvarkomi laikantis Komisijos saugumo taisyklių, skirtų ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti [12] .

Skundo pateikėjo pastabos

19. Skundo pateikėjas teigė, kad pagal komiteto darbo tvarkos taisyklės Komisija turėtų aktyviai skelbti visus susijusius dokumentus, įskaitant dalyvių pateiktas pastabas [13] .

20. Skundo pateikėjas pripažino, kad kai kurios dalyvių pastabos, atsižvelgiant į jų pobūdį, bus teisėtai atmetos pagal Reglamente Nr. 1049/2001 numatytas išimtis. Tačiau ji laikėsi nuomonės, kad šiomis išimtimis negalima pateisinti bendro atsisakymo atskleisti dalyvių pastabas. Skundo pateikėjas rėmėsi Sąjungos jurisprudencija, pagal kurią tam, kad išimties taikymas būtų pateisinamas, institucija turėtų paaiškinti, kaip dokumento atskleidimas galėtų konkrečiai ir veiksmingai pakenkti interesui, kurį siekiama apsaugoti šia išimtimi. Be to, tokios žalos rizika turėtų būti „*pagrįstai nuspėjama, o ne vien hipotetinė*“ [14] .

21. Skundo pateikėjas nurodė, kad atsisakiusi atskleisti slapto pobūdžio dokumentus, Komisija privalo tai pagrįsti.

22. Galiausiai skundo pateikėjas teigė, kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 turėtų būti atsisakyta pateikti tik tas pastabų dalis, kurioms taikomos išimties, o likusi dalis turėtų būti atskleista [15] .

Tolesni Komisijos paaiškinimai

23. Atsižvelgiant į numatytąją taisyklę, kad turėtų būti galima susipažinti su dalyvių pastabomis ir kitais informaciniais dokumentais, Ombudsmeno preliminarinė nuomonė buvo tokia, kad iki šiol Komisijos praktika buvo abejotina.

24. Prieš atlikdama vertinimą šioje byloje, ombudsmenė paprašė Komisijos pateikti papildomų paaiškinimų dėl to, kaip ji ketina nustatyti, kokias dalyvio pastabas ji galėtų ir negalėjo atskleisti. Visų pirma ji paklausė, ar Komisija, atsižvelgdama į gynybos klausimų opumą, vertins, kokios dalyvių pastabos ir kiti informaciniai dokumentai bus skelbiami registre – tiek ankstesniuose, tiek būsimuose komiteto posėdžiuose.

25. Komisija atsakė, kad Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD atlieka vertinimą, kad galėtų kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, kokius dokumentus (visus arba iš dalies) skelbti registre, įskaitant dalyvių pastabas ir kitus informacinius dokumentus. Tada ji peržiūrės, ar reikia atnaujinti ir registre jau turimą informaciją apie ankstesnius posėdžius.

Ombudsmeno vertinimas



26. Ombudsmenė palankiai vertina priemonės, kurią Komisija ėmėsi siekdama atnaujinti registrą ir jį įtraukti „As-If“ komiteto posėdžių darbotvarkės ir protokolus. Ji taip pat palankiai vertina jo pareiškimą, kad ji ėmėsi priemonių, kad ateityje būtų išvengta vėlavimo atnaujinti registrą. Ombudsmenas atkreipia dėmesį į tai, kad registre esanti informacija, susijusi su „As-If“ komitetu, šiuo metu yra naujausia [16].

27. Tačiau iki šiol registre nėra jokių pastabų, kurias pateiktų „As-If“ komiteto posėdžių dalyviai, ar kitų susijusių aiškinamųjų dokumentų.

28. Pagal taikomas taisykles [17] Komisija turėtų viešai paskelbti visus susijusius dokumentus, įskaitant dalyvių pateiktas pastabas. Jie turėtų būti skelbiami registre arba registre pateikiant nuorodą į specialią interneto svetainę. Taisyklėse taip pat nurodyta, kad Komisija turėtų laiku paskelbti darbotvarkę ir **kitus susijusius informacinius dokumentus** prieš posėdžius, išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš Reglamente 1049/2001 numatytų išimčių.

29. Ombudsmenė atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą išnagrinėti, kaip būtų galima įgyvendinti jos pasiūlymą, atsižvelgiant į gynybos klausimų opumą. Ji ypač palankiai vertina Komisijos paaiškinimą, kad nuo šiol ji kiekvienu konkrečiu atveju įvertins visus arba iš dalies registre skelbtinus dokumentus, įskaitant dalyvių pastabas ir kitus informacinius dokumentus, ir kad ji taip pat peržiūrės turimą informaciją apie ankstesnius posėdžius.

30. Ombudsmenas supranta, kad kai kurių iš šių dokumentų paskelbimas iš tiesų gali pakenkti interesams, saugomiems pagal Reglamente 1049/2001 numatytas išimtis, ir kad kai kuriuos iš šių dokumentų gali reikėti laikyti „įslaptinta“ arba „slapta neįslaptinta informacija“ pagal taikomas taisykles.

31. Tačiau Ombudsmenas pažymi, kad būtų sudėtinga sistemingai atmesti visas dalyvių pateiktas pastabas ir kitus informacinius dokumentus, neatsižvelgiant į konkretų jų turinį.

32. Ombudsmenas supranta, kad su valstybe nėra turi būti konsultuojamasi dėl jos pateikto dokumento paskelbimo [18], tačiau pabrėžia, kad tai negali būti naudojama kaip bendra taisyklė siekiant pateisinti atitinkamų dokumentų neįtraukimą iš registro. Komisija, vertindama, kokius dokumentus skelbti, turėtų atsižvelgti į būtinybę konsultotis su valstybėmis narėmis ir jų galimus prieštaravimus dėl tokių dokumentų paskelbimo. Tačiau pagal ES teismų praktiką šios konsultacijos neturėtų reikšti bendro ir besąlyginio valstybių narių veto dėl to, kas gali arba negali būti paskelbta [19].

33. Komisija turėtų atsižvelgti į pirmiau išdėstytus punktus, siekdama užtikrinti, kad registras ir toliau būtų atnaujinamas laiku ir kad dalyvių pastabos ir kiti susiję informaciniai dokumentai, susiję su komiteto darbu, būtų kuo labiau prieinami ankstesniems ir būsimiems posėdžiams [20].

34. Todėl Komisija turėtų **kuo greičiau** atlikti planuojamą vertinimą. Toliau ombudsmenas pateikia pasiūlymą, kaip pagerinti padėtį. Atsižvelgdamas į šio klausimo svarbą, ombudsmenas paprašys Komisijos per tris mėnesius pateikti ataskaitą.



Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą :

Komisija atnaujino ekspertų grupių registrą, įtraukdama darbotvarkes ir protokolus, susijusius su „As-If“ komiteto posėdžiais, ir įsipareigojo ateityje išvengti vėlavimų. Todėl šis bylos aspektas išspręstas.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Europos Komisijai.

Pasiūlymas dėl patobulinimų

Kadangi dalyvių pateiktos pastabos ir kiti informaciniai dokumentai turėtų būti skelbiami viešai, Komisija turėtų kuo greičiau atlikti planuojamą vertinimą, kad nustatytų, ką ji paskelbs registre.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2019 02 22

[1] Ekspertų grupės yra konsultacinės įstaigos, sudarytos iš Komisijai nepriklausančių ekspertų, kurios teikia konsultacijas Komisijai konkrečiose politikos srityse. Daugiau informacijos: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=faq.faq&aide=2> [Nuoroda].

[2] PADR yra gynybos srities mokslinių tyrimų iniciatyva, organizuojama iš ES Europos gynybos fondo, kuriai 2018 m. skirtas 40 mln. EUR biudžetas. Daugiau informacijos https://ec.europa.eu/growth/content/preparatory-action-defence-research-description-2018-topics_en [Nuoroda].

[3] Tam tikras ekspertų grupes sudaro tik valdžios institucijos, o kai kurios yra mišrios iš privačiojo sektoriaus ir valdžios institucijų.

[4] Registro tikslas – užtikrinti ekspertų grupių, kurios konsultuoja Komisiją, skaidrumą. Daugiau informacijos: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/> [Nuoroda].

[5] As-If programos komitetas gynybos srities moksliniams tyrimams (E03524)



<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3524&news=1>
[Nuoroda].

[6] 2016 m. gegužės 30 d. Komisijos sprendimo, kuriuo nustatomos horizontaliosios Komisijos ekspertų grupių steigimo ir veiklos taisyklės, 26 straipsnis „Su ekspertų grupėmis susijusių dokumentų skelbimas“.

[7] Žr. įgaliojimų 12 punkto 3 dalį ir Darbo tvarkos taisyklių 15 straipsnį. Abu dokumentai pateikiami registre:

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3524>
[Nuoroda]

[8] Komisija taip pat paskelbė Komiteto pograpių posėdžių, vykusių 2017 m. rugsėjo, spalio ir gruodžio mėn., taip pat 2018 m. sausio mėn., darbotvarkes ir protokolus.

[9] Dalyviai pastabas pateikė prieš susirinkimus. Pavyzdžiui, remiantis 2017 m. lapkričio 20 d. Komiteto posėdžio protokolo 3.1 punktu dėl diskusijų dėl 2018 m. darbo programos: „*I kai kurias prieš posėdį raštu pateiktas pastabas buvo atsižvelgta iš kelių valstybių narių ekspertų (VN), o dėl kitų reikėjo diskutuoti [...]*“.

[10] Visų pirma ji nurodė 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais 4 straipsnyje numatytas išimtis dėl gynybos ir karinių klausimų bei sprendimų priėmimo procesų apsaugos:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>
[Nuoroda].

[11] Dokumentai, susiję su visuomenės saugumu, gynyba ir kariniais reikalais pagal Reglamento 1049/2001 9 straipsnį.

[12] Komisijos sprendimai (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015D0443>) ir 2015/444 dėl ES įsilaikytos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių

„As-If“ komiteto įgaliojimų skaidrumo nuostatose ir darbo tvarkos taisyklėse nurodyta, kad su komitetu susijusi informacija tvarkoma pagal Komisijos sprendimą 2015/443.

[13] Pareiškėjas rėmėsi Darbo tvarkos taisyklių 15 straipsniu.

[14] Žr., pavyzdžiui, 2013 m. lapkričio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ivan Jurašinići prieš Tarybą*, C-576/12 P, 45 punktą ir 2013 m. spalio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Taryba prieš Access Info Europe*, C-280/11 P, 54 punktą [5].

[15] skundo pateikėjas nurodė Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalį.



[16] Į ją įtrauktos iki 2018 m. gruodžio mėn. vyksiančių komiteto posėdžių darbotvarkės ir visų šių posėdžių, išskyrus paskutinį, protokolai.

[17] Komisijos taisyklės dėl ekspertų grupių, taip pat „As-If“ komiteto įgaliojimai ir darbo tvarkos taisyklės.

[18] nebent Komisijai būtų aišku, kad dokumentas neturėtų būti atskleistas.

[19] Jei valstybė narė prieštarauja, ji turi nurodyti priežastis remdamasi Reglamento 1049/2001 išimtimis. Tokiais atvejais institucija turėtų išnagrinėti, ar valstybė narė pagrindė savo prieštaravimą Reglamente 1049/2001 numatytais esminėmis išimtimis ir ar ji tinkamai motyvavo tas išimtis. Žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Teismo sprendimą *Švedija prieš Komisiją*, C-64/05 P,

[<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=71934&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=>2012 m. vasario 14 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Komisiją*, T-59/09,

[<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=119422&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&di>

[20] Jeigu atskleidus informaciją nebūtų pakenkta interesų, numatytų Reglamento 1049/2001 4 straipsnyje nustatytose išimtyse, apsaugai.